

NIKOLA NEIDHARDT

Vrijedno je dozvati nam pred oči dane i godine koje je prof. dr Nikola Neidhardt proveo među nama čineći ponovno i ponovno dobro za struku, za društvo za svoju užu sredinu, a posebno za studente. Taj svoj nesebični život među nama završio je 7. veljače 1983. započevši svoju 81. godinu. Pokopan je uz počast mnogih svojih znanaca, prijatelja i studenata dne 10. veljače na zagrebačkom groblju Mi-rogoj iskičenom bijelim ploham svježeg snijega.

Sunčani, topli dani zimskih mjeseci krajem 1982. omogućili su arh. Franji Neidhardt i meni da s dragim prof. Nikolom Neidhartom prošetamo laganim kocacima od njegovog stana do zgrade bivšeg francuskog konzulata u Kavurićevoj ulici i natrag. Oči su mu se sjale od zadovoljstva kad smo pri povratku u stan gledali i komentirali — a najviše on — reprodukcije djela majstora Rubensa, Canalettija, Rafaela. Ti su susreti dali priliku da mu kažem kako su me sa strane stručnog tiska zamolili da napišem osvrt, retrospektivu njegova života rada i djelovanja. Odgovorio mi je kako je već znao biti duhovit i iskren: »U redu, ali ne-mojte me previše hvaliti«.

Unatoč našeg poznanstva od gotovo pet decenija, suradnje kroz tri i pol decenija i unatoč mog izvanrednog poštovanja njegove osobe nisam bio u mogućnosti ispuniti tu njegovu želju, što dolazi do izražaja i u ovom nepotpunom članku.

Slika 1.

Pripravan na suradnju diljem čitave Jugoslavije prof. dr Nikola Neidhardt, dobre volje i smiren u Bijelom Polju god. 1957.

O uvaženom i voljenom dugogodišnjem profesoru geodezije Šumarskog fakulteta u Zagrebu, istaknutom znanstvenom radniku, kreatoru tolikih za društvo korisnih pothvata moguće je izricati zapažanja samo u najsvjetlijem ozračju. U svom dugogodišnjem radnom vijeku stekao je veliki broj prijatelja i poštovalaca. Iz njega je uvijek zračila toplina čovjeka koji nije znao drugačije raditi nego na dobrobit svijtu kojima je bio okruživan: studentima, kolegama profesorima, službenicima, društvenim i stručnim asocijacijama prostorno bližim i daljim diljem Jugoslavije.

Djece kroz svoj život nije imao. Mali sinčić Željko početkom II. Svjetskog rata toliko je puta s majkom silazio u kućno hladno sklonište i izlazio iz njega te nije doživio ni pola godine. A otac mu dr Nikola Neidhardt koji je uvijek volio ljude, a na poseban način mlade, svoje će osjećaje prenositi na studentsku omladinu temeljito i obzirno.

Napisao je više izdanja skripata i udžbenika iz geodezije pisanih prvenstveno za svoje studente vrlo dobro primljenih u redovima geodetskih stručnjaka. Toliko ciljano ih je želio objelodaniti da je prije objavljivanja dao čitati rukopise ne samo profesorima tadašnjeg Tehničkog fakulteta u Zagrebu nego obvezatno i svojim đacima. Da mu izreknu da li su tekstovi za njih dovoljno razumljivi, pa tek onda išao dalje.

Sjećam se dobro godišnjih skupština Udruženja studenata šumarstva na koje je od strane Vijeća profesora Šumarskog odjela Poljoprivredno šumarskog fakulteta još tridesetih godina bio delegiran na te skupštine kao nastavnik koji će imati dovoljno sluha za mladu generaciju.

Sâm zainteresiran za likovna dostignuća naših i stranih umjetnika uživljavao se u stvaralaštvo i smisao rada tih ljudi, ali je spontano svoje razumijevanje za umjetnost prenosio i na studentsku omladinu koja ga je pratila na mnogo posjeta umjetničkim izložbama.

Studente je poticao na samostalan rad, dajući im podršku vlastitim iskustvom i primjerom. A svoje je zamisli ostvarivao do kraja. Nije posustao na pola puta.

Prof. dr Nikoli Neidhardt se može zahvaliti da se i upravljenje Šumarskim odjelom Poljoprivredno šumarskog fakulteta od godine 1945. postavilo na šire osnove. On saziva u dvoranu Kabineta za geodeziju na Trgu maršala Tita tjednom jedanput profesore, asistente fakulteta pa i zainteresirane kolege iz privrede da svojim inicijativama, prijedlozima, dogovorima što skladnije grade sadašnjost i budućnost fakultetske nastave. Govorilo se tu otvoreno, neformalno o tekućim problemima. Tu se čuo iskreno »glas naroda«. A to će biti i vrijeme kad treba osnovati Šumsko gospodarstvo Poljoprivredno šumarskog fakulteta koje će uključiti tako davno, još iz tridesetih godina, željene šumske objekte na kojima će se što suvremenije izvoditi terenska nastava i istraživački radovi. I tu se pokazao konstruktivan i što je vrlo važno sistematičan.

Kad će se osnovati Zajednica Šumarskih fakulteta Jugoslavije, bit će prisutan u organiziranju rada i djelovanju te asocijacije.

Kad su dolazili gosti, stručnjaci iz Evrope i svijeta mnogi i mnogi posjećuju njega, jer su naši kolege koji ih vode k njemu znali na kakav će naići ne samo topao prijem nego i na čovjeka koji poznaje stvari, koji je ušao u pore fakultetskog, sveučilišnog života s mnogo dobronamjernosti i optimizma. Mogli smo od njega mnogo naučiti. I mislim da jesmo. Kako se konstruktivno ophoditi prema ljudima, zadacima, zajednici. Jer je bio velike prirodne inteligencije, velike erudicije, nenametljiv, ljubazan.

Kao jedan od njegovih najbližih suradnika vidio sam ljude kako njemu dolaze i odlaze. Pomoć, savjete, dobru riječ imao je za svakoga.

Bio je dva puta dekan Poljoprivredno šumarskog dotično Šumarskog fakulteta, član Savjeta fakulteta, član Sveučilišnog odbora za udžbenike i skripta, višegodišnji predsjednik fakultetskog Odbora za šume, član Zajednice Šumarskih fakulteta Jugoslavije, a u predratnim godinama nekih 6 godina uzastopno tajnik Jugoslavenskog šumarskog udruženja, tajnik švedsko-jugoslavenskog društva (Skandinavsko-jugoslavenskog kluba) od 1931. do 1941. gdje plodno surađuje s prof. dr Franjom Bučarom velikim pobornikom tadašnje fiskulture, a do smrti ostao članom redakcijskog odbora Geodetskog lista.

Sudjeluje u organizaciji I Kongresa geodetskih inženjera i geometara Jugoslavije, koji se održao u Zagrebu god. 1953. kao što je sudjelovao i svojedobno god. 1936. pri organiziranju Geodetske izložbe na tadašnjem Tehničkom fakultetu u Zagrebu. Svuda dobro primljen, svuda aktivan, nesebičan s naglaskom na kreiranje.

Kad su se projektirale i gradile nove zgrade Poljoprivredno šumarskog fakulteta u Maksimiru on tako reći dan na dan aktivno surađuje dogovaranjima, savjetovanjima, posredovanjima.

Teško je naići na čovjeka ovako bogatog življenja i to ne za sebe već izričito za ljude i sredinu u kojoj živi i radi.

Ne bih htio zaboraviti niti njegovu nesebičnu podršku za opskrbu i prehranu službenika Poljodjelsko šumarskog fakulteta za teških dana II Svjetskog rata kada je opskrba stanovništva bila ne samo oskudna nego i slabe kvalitete. Prof. Neidhardt će svojim angažmanom stati tako reći na čelo Zadruga namještenika Poljodjelsko šumarskog fakulteta u Zagrebu. Članovi tog kolektiva radili su fizički u popodnevnom satima slobodno mogu reći, na zdravim socijalističkim temeljima na površinama fakultetskog dobra Maksimir. U jesen su članovi zadruge primali živežne namirnice ne toliko koliko su možda imali novčanih sredstava nego toliko kolika im je bila obitelj i koiko su »trudodana« uložili na fizičke radove na polju navodnjavanjem vrtova, okapanjem kultura, pobiranjem plodova, prijevozom plodova u skladište, komušanjem kukuruza itd. Svaki je profesor ili namještenik mogao uputiti na te poljske radove kakovu plaćenu osobu, kućnu pomoćnicu ili slično. Ali ne. Tu su se na polju našli i profesori Pavalek, Tavčar, Petračić, Ogrizek, Mohaček itd. itd. predano radeći za fakultetsko dobro Maksimir koje je inače potpomagalo nastavu i znanstveni rad fakulteta. A tu je prof. Neidhardt svojim rukovođenjem odigrao značajnu ulogu za prehranu fakultetskog osoblja, od dekana fakulteta do najmlađeg pomoćnog službenika ili kako se onda govorilo podvornika. Svi su se harmonično, ljudski susretali na poljima Maksimira. Prof. Neidhardt uvijek je održavao i ovdje ravnotežu.

Slika 2

Neumorno se posvećivao radu sa studentima. Na slici prof. dr Nikola Neidhardt na terenskoj nastavi iz geodezije sa studentima šumarstva

Skladno je živio sa svojom suprugom Nadom rođenom Patačić. Pratili su se na šetnjama po prirodi, brali zajedno šumske plodove, posjećivali koncerte i izložbe, čitali tako reći zajedno književna djela, primali goste, putovali po domovini i izvan nje dok ga nije god. 1979. napustila. Poslije smrti drage mu supruge ne toliko zahvaćen Parkinsonovom bolesti nego više gubitkom supruge postaje i suviše melankoličan, tužan do suza, apatičan. Njegova braća i sestre lijepo su se brinuli za njega, a od vremena do vremena su ga posjećivali i bivši njegovi đaci i suradnici.

Prof. dr Nikola Neidhardt rođen je 6. 12. 1902. u Zagrebu u velikoj, skladnoj obitelji. Završio je nakon teške bolesti pluća god. 1921. zagrebačku Donjogradsku (II) klasičnu gimnaziju koja je u njegovu optimističku psihu unijela sistematičnost za — izgleda — čitav život. Unatoč teškog poboljšavanja na plućima u mlađim svojim godinama on ostaje na visini, on ostaje optimist. U kontaktu s drugima ne osjeća žalac gorčine, nema u njega odbojnosti. Možda su ga baš njegove zdravstvene poteškoće usmjerile na studij šumarstva umjesto ekonomskih znanosti. Studij šumarstva završio je s odličnim uspjehom na Poljoprivredno šumarskom fakultetu u Zagrebu na osnovu svoje disertacije pod naslovom: »O efektu trupljenja« Kratko je vrijeme asistent u Zavodu za šumske pokuse, i to od godine 1928. do 1930. Te godine postaje docent za geodeziju. Predaje geodeziju studentima agronomije kroz dva semestra te studentima šumarstva Terensko crtanje dva semestra i Geodeziju dva semestra. U to vrijeme surađuje s profesorima Geodetskog odsjeka Tehničkog fakulteta u Zagrebu na terenskim geodetskim radovima, a uz pomoć Poljoprivredno-šumarskog fakulteta organizira i učvršćuje tadanji Kabinet za geodeziju i uključuje se u nove samostalne znanstvene radove.

God. 1936. odlikovan je francuskim ordenom »Merite agricole« oficirskog stupnja, god. 1937. oficirskim krstom bugarskog ordena Sv. Aleksandra a god. 1938. švedskim ordenom Gustava Vase I stupnja.

Na osnovu prijedloga republičkog Saveza geodetskih inženjera i geometara u znak priznanja za plodonosan rad i za zalaganje za napredak struke među ostalim kolegama izabran je god. 1965. za počasnog člana Saveza geodetskih inženjera i geometara Jugoslavije.

U mirovinu je stupio 1. 1. 1974. godine.

Publicistički opus profesora dr Neidhardta vrlo je opsežan i obuhvaća preko 200 tiskanih radova. Od toga pedesetak znanstvenih radova i dvanaest udžbenika. Njegovi znanstveni, stručni radovi i udžbenici pretežno tretiraju geodetske probleme, dotično geodeziju. Sa područja šumarskih znanosti dotično šumarstva obrađivao je probleme dendrometrije, inventure šuma i šumarske nastave. S područja geodezije produbljuje tematiku koja zasjeca u domenu geodetskih instrumenata metoda rada i geodetsko-matematskih problema. Rado su bili čitani i vrlo dobro primljeni njegovi Osnovi geodezije (I. i II. i III. svezak) te Geodetski priručnik kojega je izdala grupa profesora s tadašnjeg Geodetskog odjela Tehničkog fakulteta tj. profesori Nikola Čubranić, Mato Janković i Slavko Macarol u zajednici s profesorom Nikolom Neidhardtom. Agilno se uključio u izdavanje višejezičnog geodetskog rječnika. U šumarskom listu, a naročito u Geodetskom listu objavio je prikaze djela stručne literature, a napose prikaze iz pojedinih brojeva švedskih, norveških, holandskih, njemačkih, švicarskih i finskih geodetskih časopisa mnogih godišta.

Posebno mjesto u njegovom publicističkom radu čine članci u Geodetskom listu posvećeni temama Terminologije u kojima je također pokazao svoju oštromnost, iskustvo, širinu i toleranciju tražeći i braneći kako ono što je jezično lijepo tako i ono što je tehnički, dotično terminološki najopravdanije.

Radi svojih divnih osobina stekao je veliki krug prijatelja i poštovatelja. Svojim studentima, suradnicima znancima prenosio je optimizam te im podizao samopouzdanje. Njegova je sjetva bila vrlo plodna, pa neće izostati niti žetva. Sredina u kojoj je djelovao: premnogi njegovi studenti, suradnici, kolege i znanci nisu vrlo vjerojatno ni svijesni utjecaja stavova prof. Neidhardta. Njegovi su stavovi bili sinteza visokih kriterija moralnih društvenih i stručnih, te tolerancija i vjere u kreativnog čovjeka.

Neka je za uvijek velika hvala i slava prof. dr Nikoli Neidhardt.

Z. Tomašegović

BRANKO JASIĆ

U subotu 19. marta 1983. g. tragično se završio život Branka Jasića, pukovnika geodetske službe u penziji i prvoga posleratnog načelnika Geodetskog odeljenja u Vojnogeografskom institutu. Žalostan svršetak životnog puta Branka Jasića bolno je odjeknuo među njegovim suradnicima i drugovima iz ustanove u kojoj je radio, u porodici, među prijateljima i poznanicima. Posle smrti svoje žene, za koju je bio vezan svim svojim bićem, i razbolejši se ozbiljno, on nije više video neki smisao daljeg življenja i dogodilo se ono čemu se niko nije nadao.

Branko Jasić se rodio 1895. godine u Petrinji, u nekadašnjoj Banskoj krajini, gde mu je otac bio službenik. Vojne škole je završio u austro-ugarskoj vojsci u Bečkom Novom Mestu i odmah posle proizvodstva za oficira poslat je na ruski front, u prvom svetskom ratu, gde se ubrzo našao u ruskom zarobljeništvu. Posle završetka prvog svetskog rata i povratka iz zarobljenišva stupio je u Jugoslavensku vojsku i služi najpre kao oficir u pešadiji a potom 1924. godine je stupio u Vojnogeografski institut. Kratko vreme radio je kao izvršilac radova na topografskom premeru a onda, budući da je bio dobar matematičar i kalkulator, na triangulaciji i nivelmanu visoke tačnosti. Bio je šef sekcije i nastavnik na kursovima iz artiljerijske topografske pripreme gađanja koji su između dva svetska rata održavani u Vojnogeografskom institutu za artiljerijske oficire. Za vreme drugoga svetskog rata bio je u nemačkom zarobljeništvu koje je, pored nežnog zdravlja i svih tegoba zarobljeničkog života, dostojanstveno izdržao i posle oslobođenja i završetka rata vratio se u svoju otadžbinu. Branko Jasić je po povratku iz zarobljenišva stupio u Jugoslavensku narodnu armiju i kao aktivni oficir u činu pukovnika i iskusan vojni geodetski stručnjak postavljen je na položaj načelnika Geodetskog odeljenja Vojnogeografskog instituta, na kom je položaju i penzionisan zbog slabog zdravlja 1952. godine. Samo zahvaljujući svojoj strogoj disciplinovanosti i umerenom životu poživio je još punih trideset godina posle penzionisanja.

Ceo radni vek Branka Jasića vezan je nerazlučno za rad naše vojne geodetske službe: u predratnom periodu kao izvršilac radova, kao šef sekcije i kao nastavnik bio je neumoran trudbenik koji voli svoju profesiju i posao u koji ulaže sve svoje znanje i umešnost i, razumljivo, postiže vidne rezultate; posle drugoga svetskoga rata njegova solidna geodetska sprema i višegodišnje iskustvo mnogo su pomogli da se njegova ustanova, kako stručno tako i organizaciono, osposobi u periodu obnove, te da se savladaju mnoge teškoće kao posledice ratnog vremena. U tom periodu sve do odlaska u penziju on se posebno angažovao kao rukovodilac na

organizovanju i izvođenju osnovnih geodetskih radova i stvaranju potrebne geodetske osnove za topografski premer zemlje i kontinuiranu izradu osnovne topografske karte u razmeru 1:25 000.

Kao čovek, Branko Jasić se odlikovao drugarskim prilaženjem svakome, kako ravnom po činu i položaju tako i mladim drugovima i potčinjenima. Svima nam je poznata ljudska plemenitost njegova, iskreno čovekoljublje, neobično poštenje, poslovična skromnost, radni elan, strpljivost i prilježnost na poslu, tačnost u izvršavanju zadataka. Svakome je verovao ko mu je iskreno prišao, svakoga je razumeo.

Kao geodetski stručnjak bio je vredan i pedantan i odlikovao se visokim stepenom savесnosti na poslu. U tom pogledu uvek je mogao da posluži za primer mladim vojnim geodetskim stručnjacima, koji su u njemu mogli da vide kako dolazi do izražaja stručno znanje i radna navika, zbog čega je kod njih uživao zaslužen autoritet i uvaženje. Zbog takvih svojih osobina posebno je imponovao i bio cenjen.

Branko Jasić je bio i jedan od najviše cenjenih i najomiljenijih nastavnika, kako zbog svoje spremnosti nastavničke, tako i zbog umešnosti da ono što treba da prenese na svoje slušaoce, učini to na najprikladniji i najprihvatljiviji način. Kao takvoga posebno su ga se uvek rado sećali njegovi slušaoci artiljerijski oficiri kojima je on držao predavanja iz artiljerijske topografske pripreme gadanja. Kad bi se god neki od tih oficira sreo sa nama iz Vojnogeografskog instituta prvo bi pitao za Branka Jasića. Jasićeva predavanja uopšte bila su uvek rado slušana.

Kao rukovodilac Branko Jasić je bio blizak svakome svom potčinjenom, uvek je pokazivao nesebičnu brigu za njih, shvatao njihove opravdane zahteve, razumevao njihove potrebe; spreman je bio uvek da im ukaže ne samo stručnu nego i svaku drugu pomoć. Njegovi potčinjeni su imali o njemu samo lepo mišljenje.

Pamtiće Branka Jasića ne samo njegovi najbliži već i njegovi drugovi, njegovi nekadašnji saradnici, potčinjeni, učenici, pa i poznanici uopšte, pamtiće ga po njegovoj plemenitosti, iskrenom čovekoljublju, poštenju, skromnosti, radnom elanu i tačnom izvršavanju zadataka; pamtiće ga po njegovom širokom razumijevanju za ljudske tegobe i nedaće. On je odužio časno svoj dug prema zemlji za koju je živeo i uložio svoj deo truda za njen napredak. Svetla uspomena na Branka Jasića ostaće dugo u srcima svih koji su s njim radili i koji su ga poznavali. Slava mu!

N. E. Radošević